

Tilburg 29 september 2020

Geachte Statenleden,

Dankuwel dat u deze bijeenkomst heeft geagendeerd. Ik, en met mij vele vele anderen, maak mij zorgen over de teloorgang van ons Brabants landschap door salamitactiek van schijnbaar onophoudelijke bouw van grote logistieke distributiecentra in onze mooie Provincie.

Wij hebben u in februari van dit jaar een brief gestuurd met de vraag om de regie te nemen op deze ontwikkelingen en we zijn blij dat u dit onderwerp agendeert.

Mijn naam is Marjolein de Graaff. Ik woon dicht tegen een gebied waar de gemeente Tilburg van plan is om een nieuw logistiek bedrijventerrein Wijkevoort neer te zetten. Bijna 3 jaar verdiep en verzet ik mij tegen deze ontwikkeling. En ik kan u zeggen, er is geen maatschappelijk draagvlak voor. Er is zelfs een inleidend verzoek voor een raadgevend referendum voor opgestart deze week.

Sinds vorig jaar ook de verdozingsdiscussie is losgebarsten ligt met name de grootschalige logistiek met de mega distributiehallen onder vuur omdat ze ons landschap ontsieren.

Maar elk bedrijventerrein heeft een negatieve impact op het landschap, de leefomgeving en er zijn tal van andere negatieve effecten op biodiversiteit, leefbaarheid, volksgezondheid, luchtkwaliteit, milieu en klimaat. Voor Wijkevoort hebben wij op grond van informatie uit de MER en publicaties op internet 013zorgen geformuleerd en uitgewerkt. Deze zijn als 013stukken bijgevoegd aan de lijst ingekomen stukken. Het zijn wat ons betreft 013zwaarwegende redenen om Wijkevoort (maar ook Heesch-west, Logistiek Park Moerdijk en anderen) niet te ontwikkelen. En wanneer geven we nou eens toe dat we met een sector te maken hebben die gebruik maakt van goedkope payroll constructies en dat de benodigde arbeid in onze provincie niet voorhanden is? Met alle gevolgen van dien.

En dan heb ik nog niet eens gesproken over de morele en ethische kant van het extern salderen die nodig is om deze ontwikkelingen te kunnen faciliteren. Volgens de commissie Remkes moet in elke sector de stikstofuitstoot omlaag en zijn NH3 en NOx niet uitwisselbaar. **Gaat u hiervoor echt koeien ruilen tegen vrachtwagens?**

Maar er is meer dan alleen de negatieve effecten. Ik wil even stilstaan bij twee uitgangspunten:

1

In alle prognoses van bijvoorbeeld adviesbureau's als STEC wordt beschreven dat er een grote markt vraag is voor grote kavels, dus voor de logistiek. Maar heeft iemand ooit eens de moeite genomen om die vraag eens wat verder onder de loep te leggen? Is die vraag zo groot omdat we met z'n allen zoveel mogelijk willen bestellen on-line, ongeacht of we die spullen nodig hebben en die veel van die spullen het liefst weer gratis retour sturen? Is die vraag zo groot omdat er allerlei goederen heen en weer worden gestuurd over de wereld met als enige doel om er "waarde aan toe te voegen"? Allemaal spullen die verder door Europa verspreid moeten worden om ergens op een nieuwe locatie in elkaar gezet te worden. Heeft iemand al eens de relevantie van al die vraag bekeken? Want ook daar kun je iets van vinden! VPRO Tegenlicht maakt er een prachtige serie van. Beslist de moeite om daar naar te kijken.

De vraag rijst of we al die 'vraag' moeten faciliteren of juist begrenzen. Waarom gaat de discussie daar niet over?

2

Nog iets anders om bij stil te staan wanneer het gaat om die vraag. De ruimtevraag in de prognoses wordt uitgedrukt in hectares. Platte vierkante meters. Dat is toch vreemd? Een (logistiek) bedrijf heeft

toch volumes nodig? En geen oppervlaktes. Om de ruimte vraag van kubieke meters naar hectares om te rekenen zijn aannames nodig zoals de hoogte van een gebouw (gangbaar is kennelijk 9 tot 12 meter) + de ruimte voor bv. parkeren en rangeren, 40% is gangbaar hiervoor.

Waarom beschouwt u de ruimte vraag niet eens mathematisch? Stelt u zich eens voor dat de gebouwen 2x zo hoog zouden zijn als in de aannames van STEC, dat de dockingstations voor de vrachtwagens in de kelder liggen en de personenauto's bovenop geparkeerd staan. Is er dan nog steeds zoveel oppervlakte nodig? Het antwoord is natuurlijk "nee".

In Tilburg wordt gesteld dat Wijkevoort het laatste nieuwe bedrijventerrein wordt dat kan worden uitgegeven en dus heel erg urgent omdat het hele bedrijfsleven in de knel komt. Maar stelt u zich eens voor dat er nu al geen nieuwe bedrijventerreinen meer bij kunnen komen? Dan zal er toch veel creatiever met de bestaande ruimte moeten worden omgegaan. Daar is iedereen het over eens.

Maar, waarom wachten met dat creatieve denk proces? Er zijn ideeën genoeg, dat bewijzen ook de creatieve geesten van CAST. Waarom niet nu al een stop op nieuwe terreinen? De drivers achter het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen moeten aangepakt worden. De grondprijs zou verdubbeld moeten worden. In tegenstelling tot wat men nu in Tilburg wil, zouden niet alleen de bedrijven maar ook de investeerders (95% is van buiten Nederland) een aantoonbaar meerwaarde voor de betreffende stad moeten hebben. Zolang een gemeente quick wins blijft toestaan, grondspeculatie gefaciliteerd wordt en er veel te goedkoop in de wei gebouwd mag worden zoals nu het geval bij Moerdijk, Heesch-West en Tilburg-Wijkevoort is er geen prikkel om anders om te gaan met de ruimte op bestaande bedrijventerreinen. Iets wat ergens in de nabije toekomst toch echt zal moeten gebeuren.

Heeft u al eens onderzocht waarom er op een gemiddeld bedrijventerrein niks met het dakoppervlak wordt gedaan? Hier liggen duizenden hectares braak, niks te doen in onze Provincie. Waarom zou een Zalando niet bovenop een CoolBlue gebouwd kunnen worden? Waarom staan de auto's van Tesla niet bovenop het dak? Of al die zonnepanelen die er in de Provincie bij zouden moeten komen? Waarom doen we dat niet eerst voordat we gaan bouwen in de wei?

Ja, het worden duurdere constructies. De prijs van al die producten zal omhoog gaan, maar dan snijdt het mes aan twee kanten! En technisch is alles mogelijk. Het zijn vooral de grote investeerders die blij zijn met nieuwe grondposities, de vastgoedhandelaren en beleggingsmaatschappijen die baat hebben bij meer, meer, meer. Zij lachen vast achter uw en onze rug om dat u uw grond in Brabant zo goedkoop weggeeft. Het was nieuw voor mij dat een logistiek bedrijf niet ook de eigenaar van zijn hal is of van de grond waar die hal op staat. Het zijn deze eigendomsverhoudingen en hoge kosten die herstructurering moeilijk maken. Maar hier zit ook het grote geld.

Mijns inziens is het probleem niet dat er onvoldoende ruimte is. **Mijns inziens is het probleem dat er geen prikkels zijn om het anders te doen.** We transporteren nog dagelijks vele kubieke meters lucht.

Bent u bereid om ons Brabants landschap daar voor op te offeren?

Laat de sector zelf de ruimte problemen oplossen op bestaande locaties. Robotisering, big data en artificial intelligence voor efficiënter ruimtegebruik en transport liggen binnen handbereik en zullen tot efficiëntere ruimtegebruik leiden. De provinciale overheid is bij uitstek het niveau waar gemeentes en bedrijfsleven gefaciliteerd kunnen worden. Stop verder uw energie in het behouden van het Brabants landschap, de vitaliteit van het platteland en de transitie in de landbouw.

Daar is wél draagvlak voor en daar krijgt u vele gelukkige en gezonde Brabanders mee.

Dankuwel.